

VII.

Az Alkotmánybíróság
teljes ülésének végzései

458/B/1992. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, továbbá alkotmányjogi panasz elbírálására, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló eljárása tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Országgyűlés az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) módosítására kiadott 1997. évi XIV. törvény megalkotásával megszüntette azt a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet, amely — az Alkotmánybíróság 72/1995. (XII. 15.) AB határozata szerint — amiatt állt fenn, mert az Áe. az ügyfelek számára nem biztosított hatékony jogi eszközt a közigazgatási szervek határozathozatali kötelezettségének elmulasztása esetére.

Az Alkotmánybíróság a 72/1995. (XII. 15.) AB határozatára utalással az Áe. 72. § (1)—(2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére előterjesztett indítvány, valamint e rendelkezések közigazgatási és bírósági alkalmazása miatt benyújtott alkotmányjogi panasz alapján indult, de a 458/B/1992. számú végzésével felfüggesztett eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság az eljárást felfüggesztő 458/B/1992. számú végzése kiadása napját követően benyújtott újabb indítványozói kérelmeket külön eljárásban bírálja el.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó az Alkotmánybíróság 458/B/1992. számú végzésében (ABH 1995. 967—971.) felsorolt közigazgatási szervek elmulasztott döntései és a közigazgatási hatóságok hallgatását nem orvosló bírósági határozatok miatt kétségét fejezte ki számos jogszabály alkotmányosságát illetően. Mindegyik kifogása — közvetlenül vagy áttételesen — összefüggött az Áe. 72. § (1)—(2) bekezdésének azon előírásával, mely csupán a közigazgatási ügy érdemében hozott határozat felülvizsgálatát engedte meg, a közigazgatás hallgatása esetére a bírósági felülvizsgálatot viszont nem tette lehetővé.

2. Az Alkotmánybíróság az eljárást azzal az indokolással függesztette fel, hogy az „indítványozó kérelme nem bírálható el addig, ameddig a jogalkotó az Alkotmánybíróság 347/B/1995. számú határozatának teljesítéséeként a mulasztásban meg-

nyilvánuló alkotmányellenességet meg nem szünteti''. [A 347/B/1995. alkotmánybírószámi ügyszámú határozatot a Magyar Közlöny 72/1995. (XII. 15.) ABh. szám alatt tette közzé. — L. még: ABH 1995, 351—357.]

3. Az Országgyűlés 1997. március 18-i ülésnapján elfogadta és 1997. évi XIV. törvényként a Magyar Közlöny 1997. március 28-i számában kihirdették az Áe.-t módosító törvényt. E törvény megszüntette azt az alkotmányellenes helyzetet, amelyet az Alkotmánybíróság 72/1995. (XII. 15.) AB határozata így jellemzett: „Az államigazgatási eljárást szabályozó törvények nem biztosítanak sem jogorvoslati lehetőséget, sem más hatékony jogi eszközt — még kérelemre indult eljárásokban sem — az ügyfélnek arra, hogy a közigazgatási határozat meghozatalát — a jogszabályokban előírt elintézési határidő huzamos idejű elmulasztása okán — kikényszeríthesse''. A módosító törvény mind a közigazgatás szervezetén belüli kényszerítő eljárás, mind pedig a bírósági nemperes eljárás megteremtésével lehetőséget nyújt a közigazgatás hallgatásának — szankciókkal is tetézett — megszüntetésére.

Az 1997. évi XIV. törvény hatályba lépésével az eredeti indítvány — a végzésben alkalmazott fogalmazás szerint — „túlnyomórészt okafogyottá'' vált, ezért az Alkotmánybíróság az 1995. december 12-én kelt 458/B/1992. sz. végzésével felfüggesztett eljárást megszüntette.

4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság 458/B/1992. sz. végzésének kézbesítését követően számos új — részben a korábbi beadványaihoz kapcsolódó — és törvényhozói döntést is igénylő kérelmet, illetve alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az Alkotmánybíróság — célszerűségi okból — úgy döntött, hogy ezeket a kezdeményezéseket a jelen üggyől elkülönített eljárásban bírálja el.

Budapest, 1997. május 13.

Dr. Sólyom László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Ádám Antal s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kilényi Géza s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sólyom László s. k.,
az aláírásban akadályozott
Dr. Zlinszky János alkotmánybíró helyett

593/B/1997. AB végzés

Az Alkotmánybíróság területátcsatolási határozatok alkotmányellenességének utólagos megállapítása és megsemmisítése iránt benyújtott indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Népköztársaság Elnöki Tanácsa területátcsatolásokról szóló 9/1969. számú határozatának 2. b) pontja, valamint az e pont által jóváhagyott, a Baranya megyei tanács 30/1968. számú határozata, továbbá az Egyházasharaszti Közös Tanács Végrehajtó Bizottságának egyes kistapolcai és siklósnagyfalusi területek átcsatolásáról szóló 20/1968. számú VB határozata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

INDOKOLÁS

1. Siklósnagyfalu önkormányzati képviselő-testülete — korabeli beadványok, jegyzőkönyvek és határozatok alapján — a rendelkező részben megjelölt határozatokat „jogszabályoknak, illetőleg az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek” tekinti. Az idézett határozatok elfogadását megelőző eljárást pedig úgy minősíti, hogy az „messzemenően nem tett eleget még az akkor hatályban volt jogszabályi követelményeknek sem. Ennek alapján jogszabálysértő volta, a mai napig ható alkotmányellenessége az Abtv. alapján megállapítható, és — a tulajdon védelméhez fűződő érdekre tekintettel — csak az eljárás eredményeként keletkezett határozatok megsemmisítésével orvosolható.” Az indítványt benyújtó képviselő-testület hivatkozik az 1968—69. években hatályos jogszabályokra, bizonyítja, hogy a Siklósnagyfalut is magába foglaló Egyházasharaszti közös tanács végrehajtó bizottságának bizonyos területek Beremend községhez való átcsatolását javasló 20/1968. sz. VB határozata szavazategyenlőség miatt már eleve érvénytelen volt, következésképpen e törvénysértő döntésre alapozott 30/1968. számú Baranya megyei tanácsi átcsatolási határozatnak, s ez utóbbit jóváhagyó 9/1969. számú elnöki tanácsi határozat 2. b) pontjának „már akkor sem volt jogszabályi alapjuk.” Hivatkozik a képviselő-testület arra, hogy a Ptk. szerint a tulajdonjogi igények nem évülnek el, s az Alkotmány szerint a helyi képviselő-testület gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat, e „rendelkezésekre tekintettel tulajdoni jogaink megóvása érdekében törvényi kötelezettségünknek tartjuk jelen indítványunkkal fellépni.”

2. Az Alkotmánybíróságnak az indítvány érdemi elbírálására nincs hatásköre. Az alkotmányellenesnek tartott határozatok ugyanis nem jogszabályok, s nem tekinthetők az állami irányítás egyéb — normatív — jogi eszközeinek sem.

2.1. Az állami szervek jogalkotó hatáskörét az Alkotmány és a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) szabályozza. A Jat. határozza meg azt, hogy az állami szervek aktusai közül melyek minősülnek jogszabálynak, melyek azok, amelyek az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé tartoznak, s ez utóbbiak körében milyen jellegű határozatok felülvizsgálatára kerülhet sor.

Az Alkotmány és a Jat. 46. § (2) bekezdésének rendelkezése kivonja az Országgyűlés, a korabeli Elnöki Tanács, az önkormányzat, a hajdani tanácsok és a tanácsi végrehajtó bizottságok egyedi határozatát a szabályozás jogi kategóriájának fogalmköréből, szóhasználata szerint „e rendelkezés nem érinti” a felsorolt szerveknek a konkrét határozat „meghozatalára vonatkozó jogát.” (Az Alkotmánybíróság az 52/1993. (X. 7.) AB végzésében, majd a 732/B/1993. AB végzésében — részletesen megindokolva — kimondta, hogy a kifogásolt törvényi rendelkezés, valamint az országgyűlési, önkormányzati, illetve a Kormány által kiadott határozat mindegyike „konkrét egyedi döntést foglal magában”, következésképpen alkotmányellenességük vizsgálatára nincs hatásköre, ezért e döntésekkel kapcsolatos indítványokat „— érdemi vizsgálat nélkül — visszautasította.” ABH 1993. 407—409. ill. 916—917.)

2.2. Hatáskörének hiánya miatt az Alkotmánybíróság nem foglalkozott sem az indítványban ismertetett határozatok, sem a döntésekhez vezető eljárás, sem a tulajdonviszonyokban esett sérelemből eredő korabeli vagy máig ható alkotmányellenességének megítélésével. Az indítványt — a 2.1. pontban foglalt érvei alapján — érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

Budapest, 1997. október 27.

Dr. Sólyom László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Ádám Antal s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kilényi Géza s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Németh János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Zlinszky János s. k.,
alkotmánybíró

784/B/1997. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény 49. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában indított eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

I.

1. Az indítványozó az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Vjt.) 49. §-ának alkotmányosságát vitatja. Álláspontja szerint a Vjt. 49. §-ában foglalt rendelkezés bizonyos esetekben meghíúsítja az Alkotmány 28. § (6) bekezdésében foglalt alkotmányos előírás érvényesülését.

A Vjt. 49. §-a a választás kitűzésének időbeli feltételeit állapítja meg: „A választást legkésőbb kilencven nappal a szavazás napja előtt ki kell tűzni.”

Ugyanakkor az Alkotmány 28. §-ának (6) bekezdése szerint „Az Országgyűlés megbízatásának lejártától, feloszlásától vagy feloszlátásától számított három hónapon belül új Országgyűlést kell választani. Az Országgyűlés működése az új Országgyűlés alakuló üléséig tart.”

Az indítványban foglaltak szerint az Országgyűlés „megbízatásának lejártá esetén ugyan a választás időpontjának kitűzésére hatáskörrel rendelkező köztársasági elnök megteheti, hogy a lejárta utáni időpontra kilencven nappal korábban kitűzi a választás első fordulójának napját, ám feloszlás vagy feloszlata esetén erre csak a feloszlás vagy a feloszlata után van lehetősége. „Az indítványozó azt sérelmezi, hogy ez utóbbi esetekben a Vjt. 49. §-ának rendelkezése „szembe kerül az alkotmányozói akarral, amely rövid távon — három hónapon belül — már a választások megtörténtét írja elő.”

2. Az Alkotmánybíróság megkeresésére a belügyminiszter kifejtette az indítvánnyal kapcsolatos álláspontját. Egyetértett azzal, hogy az Országgyűlés feloszlása és feloszlata esetén az Alkotmányban az új Országgyűlés megválasztására előírt három hónapos határidő és a Vjt.-ben a választás kitűzésére meghatározott 90 napos minimális időköz nincs összhangban. Arról is tájékoztatta a miniszter az

Alkotmánybíróságot, hogy az Országgyűlés elé beterjesztett, a választási rendszert érintő törvényjavaslatok már tartalmazzák azokat a rendelkezéseket, amelyek a kifogásolt alkotmányellenes helyzetet megszüntetik, ugyanis a választás kitűzésére vonatkozó „90 napos időközt 72 napra csökkentik, megfelelő döntési lehetőséget hagyva ezzel a köztársasági elnök számára a választás időpontjának kitűzésére”.

A belügyminiszter válaszában foglaltakra az indítványozó észrevételeket tett. Kifejtette, hogy a választási rendszerrel kapcsolatos törvényjavaslatok elfogadását kétségsnek tartja. Aggályosnak tartja az alkotmányellenesség feloldására a törvényjavaslatban meghatározott megoldást is. A választás kitűzésére vonatkozó 72 napos időköz megállapításával — szerinte — a törvényhozó csak formailag tesz eleget az alkotmányos követelményeknek. Érvélese szerint a 90 napos határidő lecsökkentése 72 napra „csak 18 napot kíván adni a köztársasági elnöknek a választás kitűzésére és ez megoldhatatlan probléma elé állíthatja, ha a két hét időközt a két választási forduló között és a hétvégi szavazást is be kívánja tartani”.

II.

Az Országgyűlés 1997. október 14-i ülésnapján elfogadta a Magyar Köztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1997. évi XCVIII. törvényt, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvényt (a továbbiakban: Ve.). A törvényeket a Magyar Közlöny 1997. évi 93., illetve 96. számában kihirdették, és kihirdetésük napján 1997. október 31-én, illetve 1997. november 6-án hatályba léptek. Az új alkotmányi és törvényi rendelkezések jelentősen módosították az indítvánnyal érintett jogi szabályozást.

Az Alkotmány 28. §-ának módosított (6) bekezdése ugyan kimondja, hogy „Az Országgyűlés feloszlásától vagy feloszlátásától számított három hónapon belül új Országgyűlést kell választani”, de a Ve. 155. §-ának a) pontja a Vjt. 49. §-át hatályon kívül helyezte.

Azt a kérdést tehát, hogy a választásokat a szavazás napját megelőzően milyen határidőn belül kell kitűzni, a hatályos jogban már nem a Vjt. rendelkezései, hanem a Ve. 4. § (1) bekezdése határozza meg. A Ve. 4. § (1) bekezdése kimondja, hogy „A választást legkésőbb 72 nappal a szavazás napja előtt kell kitűzni.”

Az új törvényi szabályozás tehát az indítványozó által kifogásolt 90 napos határidőt 72 napra csökkentette. A Vjt.-nek — a Ve. 158. §-a által megállapított — 47. §-a pedig meghatározza a választás kitűzésének pontos szabályait:

„47. § (1) Az országgyűlési képviselők választásának második fordulóját — az első forduló kitűzésével egyidejűleg — az első fordulót követő 14. napra kell kitűzni.

(2) A választást úgy kell kitűzni, hogy sem az első, sem a második forduló ne essen nemzeti ünnepre vagy munkaszüneti napra, illetőleg az azokat megelőző vagy követő napra.”

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által vitatott rendelkezés az új választójogi szabályok hatályba lépésével — 1997. november 6-án — hatályát veszítette, és helyébe olyan új rendelkezések léptek, amelyek alkotmányossági vizsgálatára az indítvány nem terjedt és természetesen nem is terjedhetett ki.

Ezért az Alkotmánybíróság az eljárást megszüntette.

Budapest, 1997. november 24.

Dr. Sólyom László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Ádám Antal s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kilényi Géza s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Németh János s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Vörös Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Zlinszky János s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság népszavazás eredményének megállapítására irányuló alkotmányossági panasz tárgyában benyújtott indítványok alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak a NATO-hoz való csatlakozásról szóló, a Kormány által kezdeményezett, 1997. november 16-án megtartott népszavazás eredményességét megállapító döntése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányossági panaszokat visszautasítja.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz több olyan indítvány érkezett, amelyben az indítványozók az Országos Választási Bizottságnak a NATO-hoz való csatlakozásról szóló, 1997. november 16-án megtartott népszavazás eredményességét megállapító döntése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezték. Az indítványokat az Alkotmánybíróság egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

1. A Magyar Igazság és Élet Pártja Elnöksége, elnöke és országgyűlési képviselője az Alkotmánybírósághoz időben elsőként érkezett, 1997. november 21-én kelt beadványukban két kérdést tettek fel.

Első kérdésként azt fogalmazták meg, hogy „eredményesnek lehet-e nyilvánítani azt a népszavazást, amelynek kiírásakor az az Alkotmánytörvény volt hatályban, amely a népszavazás eredményességét a szavazópolgárok felének, plusz egy főnek a részvételéhez kötötte, de amely népszavazást egy későbbi módosítás alapján úgy bonyolítottak le, hogy az eredeti alkotmányos rendelkezést nem törölték, illetve a kiírás utáni módosításban sem alkottak egyértelmű törvényt”.

Második kérdésként az indítványozók azt kérdezték, hogy „nem szükséges-e megismételni az ügydöntő népszavazást világos és egyértelmű törvényi feltételek közt”.

Az Alkotmánybírósághoz időben később érkezett, 1997. november 27-ei keltezésű beadványukban az indítványozók a választási eljárásról szóló 1997. évi C.

törvény (továbbiakban: Vet.) 130. § (2) bekezdésére hivatkozással az Országos Választási Bizottság „Az 1997. november 16-án megtartott népszavazás országos eredménye” című, 1997. november 20-án elfogadott határozata 4. pontjának megsemmisítését indítványozták. Az indítványozók álláspontja szerint az Országos Választási Bizottságnak a népszavazás eredményességét kimondó, a támadott 4. pontban foglalt döntése nem vette figyelembe a népszavazásról és a népi kezdeményezésről szóló 1989. évi XVII. törvény (továbbiakban: Ntv.) 28. § (1) bekezdés *a*) és *b*) pontjait, melyek szerint a népszavazás akkor érvényes és eredményes, ha az ország összes választópolgárának több mint a fele érvényesen szavazott és az érvényesen szavazóknak több mint a fele a megfogalmazott kérdésre (kérdésekre) azonos választ (válaszokat) adott.

Az indítványozók szerint Magyarországon jelenleg a népszavazás — a hatályban lévő törvények és az Alkotmány értelmében — akkor érvényes, ha az ország összes választópolgárának több mint a fele érvényesen szavazott.

Az Országos Választási Bizottság előbbiekben idézett határozatának 3. pontja szerint „szavazóként megjelent a választójogosultak 49,24%-a, nem jelent meg a választópolgárok 50,76%-a”, ezért az indítványozók szerint a népszavazás érvénytelen volt.

Az indítványozók álláspontja szerint a népszavazás eredményességének előfeltétele annak érvényessége, így az 1997. november 16-án megtartott, az indítványozók szerint nem érvényes népszavazás eredményességét kimondó döntés téves és törvényt sértő, ezért annak megsemmisítését kérték.

Az indítványozók a Vet. 130. §-ában szabályozott alkotmánybíróági hatáskörre hivatkozással fordultak az Alkotmánybírósághoz. A Vet. 130. § (1)—(2) bekezdései szerint:

„(1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást az Alkotmánybíróság soron kívül bírálja el.

(2) Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja vagy azt megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”

2. A Társadalmi Koalíció az Emberközpontú Politikáért nevű szervezet az Alkotmánybírósághoz benyújtott panaszában „az 1997. november 16-án megtartott NATO-népszavazás érvénytelenségének kimondását” indítványozta.

3. Az Alba Kör nevű szervezet pedig a fentiekkel azonos tartalmú alkotmányossági panaszt terjesztett elő, amelyben az „1997. november 16-i országos népszavazás érvénytelenségének megállapítását” a jogbiztonság követelményére hivatkozva kérte.

II.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. §-a határozza meg. Az Abtv. 1. § *h*) pontja alapján az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik az eljárás mindazokban az ügyekben, amelyeket a törvény a hatáskörébe utal.

A Magyar Igazság és Élet Pártja Elnöksége, elnöke és országgyűlési képviselője a beadványukban megjelölt Országos Választási Bizottság határozata 4. pontjának megsemmisítését a Vet. 130. §. (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre hivatkozással kérték.

Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban már leszögezte, hogy az indítványokat tartalmuk szerint bírálja el [73/1992. (XII. 28.) AB határozat, ABH 1992, 308., 54/1992. (X. 29.) AB határozat, ABH 1992, 268.].

Az indítványozók beadványai jelen esetben — tartalmuk szerint — nem a Vet. 130. §-ában szabályozott aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntés elleni kifogások, hanem a szavazás eredményének megállapítására vonatkozó törvényes előírások megsértése miatt benyújtott alkotmányossági panaszok.

Tartalma szerint ugyancsak alkotmányossági panasznak minősítette az Alkotmánybíróság a Társadalmi Koalíció az Emberközponitú Politikáért nevű szervezet panaszként benyújtott indítványát is, míg az Alba Kör nevű szervezet eleve alkotmányossági panaszként terjesztette elő indítványát.

Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányossági panasz elbírálására vonatkozó hatáskörét az Ntv. 32. § (1) bekezdése az alábbiak szerint határozza meg:

„A népszavazás elrendelésének és a népi kezdeményezés érdemi tárgyalásának elutasítása, valamint a népszavazás lebonyolítására és a szavazás eredményének megállapítására vonatkozó törvényes előírások megsértése miatt az Alkotmánybírósághoz lehet alkotmányossági panaszt benyújtani.”

A Kormány által kezdeményezett, a NATO-hoz való csatlakozásról szóló, 1997. november 16-án megtartott népszavazás eredményének vizsgálatára irányuló alkotmányossági panasz elbírálására az Alkotmánybíróság hatáskörrel rendelkezik. A Ntv. 32. §-ának (2) bekezdése azonban előírja, hogy ilyen esetben — tekintettel arra, hogy nem az Ntv. 32. § (3) bekezdésének hatálya alá eső „állampolgárok által kezdeményezett népszavazásról” van szó — az alkotmányossági panaszt csak az Ntv. 8. § (1) bekezdésében meghatározott, a népszavazás kezdeményezésére jogosult állami és társadalmi szervek terjeszthetik elő.

Tekintettel arra, hogy az indítványozók nem tartoznak az Ntv. 8. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, alkotmányossági panasz előterjesztésére jogosultak körébe, az Alkotmánybíróság az indítványokat — mint nem jogosultaktól származót — visszautasította.

Budapest, 1997. december 22.

*Dr. Sólyom László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke*

*Dr. Ádám Antal s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kilényi Géza s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Németh János s. k.,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Szabó András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Sólyom László s. k.,
az aláírásban akadályozott
Dr. Zlinszky János alkotmánybíró helyett*

